

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 23.10.2019, klo 18:05 - 18:56

Paikka Hyvinkään kaupungintalo, aula

Käsitellyt asiat

- § 34 Yhtymävaltuusto / Kokouksen avaus, kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen, kokouksen pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 35 Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän strategia 2020-2025**
- § 36 Osavuosisikatsaus 2/2019**
- § 37 Valtuustoaloitteet**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Irma Pahlman, puheenjohtaja
Helinä Perttu, 1. varapuheenjohtaja
Aila Koivunen, 2. varapuheenjohtaja
Annina Nuutinen
Annika Kokko
Antton Hägglund
Arto Lindberg
Auli Herttuainen
Eemeli Peltonen
Eija Mattila
Harri Virtanen
Heidi Grundström
Heli Hallikainen
Jaakko Rainio
Jari Raita
Juha Peltonen, saapui 18:18
Juhani Skyttä
Juhani Vuorisalo
Jukka Pihko
Jussi Salonen
Kari Peussa
Kirsi Kaikusalo
Liisa Majanen
Mari Linna
Mika Mäki-Kuhna
Mikko Taavitsainen
Pasi Boehm
Pauliina Naala
Riina Mattila
Ritva Poikela
Sirkka Rousu
Tarja Edry
Tea Nieminen
Tiina Karhunen
Tuija Linna-Pirinen
Tuomas Sarpolahti
Soile Kalliomäki
Lilli Salmi

Muut saapuvilla olleet

Tapio Havula
Pirjo Laitinen-Parkkonen, kuntayhtymän johtaja
Päivi Tarsia, talous- ja hallintojohtaja, sihteeri
Erja Pentti, palvelujohtaja
Tiina Salminen, palvelujohtaja
Päivi Autere, henkilöstöjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Poissa

Antti Rantalainen
Kristiina Hakala
Pekka Heikkinen
Pekka Laine
Sari Sillanmäki-Kuokkanen
Aki Korpela
Susanna Pitkänen, vs. palvelujohtaja

Allekirjoitukset

Irma Pahlman
Puheenjohtaja

Päivi Tarsia
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

28.10.2019

28.10.2019

Mikko Taavitsainen

Tea Nieminen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

31.10.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 34

Yhtymävaltuusto / Kokouksen avaus, kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen, kokouksen pöytäkirjantarkastajien valinta

Yhtymävaltuuston kokouskutsu on hallintosäännön 67 §:n mukaisesti 17.10.2019 jaettu yhtymävaltuuston jäsenille, julkaistu verkkosivuilla sekä toimitettu jäsenkuntien kunnanhallituksille.

Ehdotus

Valtuuston puheenjohtaja avaa kokouksen. Suoritetaan nimenhuuto ja todetaan läsnäolijat. Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Päätetään, että kokouksen pöytäkirja tarkastetaan 28.10.2019 ja että pöytäkirja on julkisesti nähtävillä 31.10.2019. Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Mikko Taavitsainen ja Tea Nieminen.

Todetaan, että Järvenpään kaupunginvaltuusto on 25.3.2019 § 47 myöntänyt Ilkka Jokiselle eron Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän yhtymävaltuuston varajäsenyydestä perusteena paikkakunnalta pois muutto. Järvenpään kaupunginvaltuusto on valinnut valtuutettu Pasi Boehmin uudeksi varajäseneksi Esa Kukkosen.

Päätös

Valtuuston puheenjohtaja avasi kokouksen. Suoritettiin nimenhuuto ja todettiin läsnäolijat. Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Päätettiin, että kokouksen pöytäkirja tarkastetaan 28.10.2019 ja että pöytäkirja on julkisesti nähtävillä 31.10.2019. Valittiin tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Mikko Taavitsainen ja Tea Nieminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 35

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän strategia 2020-2025

KEUDno-2019-1630

Liitteet

1 Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän strategia 2020-2025

Yhtymähallitus 22.10.2019 § 132

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän valtuusto vahvistaa yhtymästrategian vuosille 2020–2025. Yhtymän johtoryhmä käynnisti ensimmäisen yhtymästrategian laadinnan helmikuussa 2019. Lähtökohtana strategian valmisteluprosessissa on ollut tiivis yhteistyö luottamuselinten, asukkaiden, sidosryhmien, henkilöstön ja johtoryhmän kanssa.

Kuntayhtymän strategian tarkoituksena on olla priorisoitu suunnitelma siitä, miten visio ”Parasta jokaiselle” saavutetaan. Sen tarkoituksena on myös tunnistaa ne tarvittavat strategiset muutokset, jotka määrittävät kuntayhtymän elinvoimaisuuden kehittymisen.

Yhtymästrategian rooli on merkittävä, koska ensimmäisen yhtymästrategian valmistelussa keskipiste on yhteisen tulevaisuuden suunnan määrittelyssä. Strategialla luodaan selkeyttä muutoksen keskelle.

Yhtymästrategian tavoitteita konkretisoivat kokoavat ohjelmat (sisältää hankkeet/ projektit), erilaiset toimenpiteet ja kehittämissuunnitelmat. Vuosittain laadittava kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma vuositavoitteineen sekä tulosalueiden käyttösuunnitelmat toteuttavat strategiaa yhdessä muiden keskeisten suunnitelmien kanssa. Yhtymän palvelulupaus, palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskeva suunnitelma sekä muun muassa alueellinen hyvinvointisuunnitelma tulevat osaltaan toteuttamaan yhtymästrategiaa.

Strategian viitekehys

Toimintaympäristön muutosten analysoinnilla ja tilannekuvalla luodaan perusta joustavalle ja muuntautumiskykyiselle strategialle. Yhtymän perustehtävä kiteyttää kuntayhtymän olemassaolon tarkoituksen sekä mitä se tekee ja keitä varten se on olemassa. Yhtymän yhdessä määritelty visio rakentaa tulevaisuudenkuvaa vuoteen 2030 ja kertoo halutusta tulevaisuuden näkymästä pitkällä aikavälillä. Vision toteutumisen tueksi valitaan painopisteet, joilla yhtymästrategiassa linjataan mihin organisaation toiminnassa tartutaan ja mitä priorisoidaan. Painopisteet sisältävät strategisia tavoitteita, mittareita ja toimenpiteitä, jotka mahdollistavat halutun tulevaisuuskuvan toteutumisen. Erottautumiskijät ovat strategisia tavoitteita, jotka nostavat esiin asioita, joissa haluamme olla todella hyviä ja joilla erotumme muista toimijoista. Yhtymän arvot kuvastavat sitä mikä meille on tärkeää sekä mitkä ovat toimintatapamme, joilla toteutamme strategiaa.

Strategian valmistelu

Yhtymästrategian valmistelu käynnistettiin vuoden alussa strategisten tietojen keruulla ja analysoinnilla. Tiedot koottiin yhteen strategian taustaraporttiin, jota hyödynnettiin strategian määrittelyvaiheessa. Taustaraportissa kuvattu toimintaympäristöanalyysi toteutettiin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

tarkastelemalla keskeisiä megatrendejä sekä ilmiöitä ja valitsemalla niistä yhtymän näkökulmasta merkittävimmät. Trendeistä yhdisteltiin neljä yhtymän kannalta merkittävintä ilmiökokonaisuutta, joiden positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia yhtymään arvioitiin.

Henkilöstön näkemyksiä kuntayhtymän vahvuuksista ja heikkouksista sekä uhista ja mahdollisuuksista selvitettiin kyselyn avulla. Jatkokyselyssä kartoitettiin toimenpide- ja ratkaisuehdotuksia siitä, miten vahvuudet saadaan hyödynnettyä ja uhat poistettua. Lisäksi palvelualueilla pohdittiin tärkeimpiä sidosryhmiä ja niiden kanssa tehtävää strategista yhteistyötä.

Huhtikuussa yhtymähallituksen seminaarissa määriteltiin keskeiset erottautumistekijät ja skenaariopolut. Erottautumistekijöillä halutaan kuvata asioita, joissa erityisesti tulee onnistua. Nämä tekijät ovat: paras asukaskokemus, kustannustehokkaimmat palvelut, edelläkävijä hyvinvointiteknologian hyödyntämisessä ja arvostettu työpaikka.

Toimintaympäristön vaikutusten arvioinnin tuloksia hyödynnettiin kuntayhtymän skenaariotyöskentelyssä. Skenaariotyöskentelyä varten muotoiltiin kolme erilaista tulevaisuuden kuvaa, joita käytiin läpi yhtymähallituksen seminaarissa huhtikuussa

- 1) Kuntayhtymä edelläkävijänä; ilmentää toivottua tulevaisuuskuva, inspiroivaa pohjantähtitavoitetta ja kertoo yhtymän menestystarinaa
- 2) Suuntaa hakeva kuntayhtymä; ilmentää tyytymistä nykytilaan ja yhteisten tavoitteiden osittaista puuttumista
- 3) Liitoksissaan natiseva kuntayhtymä; tiivistää keskeiset uhkakuvat ja tukee riskienhallintaa

Kutakin skenaariota tarkasteltiin neljästä näkökulmasta: asukas, talous ja hallinto, palvelutuotanto sekä henkilöstö. Yhtymähallituksen skenaariopolku painottui edelläkävijyyteen.

Perustehtävää, toimintaperiaatteita (arvot), painopisteitä, strategisia tavoitteita sekä visiota työstettiin loppukeväästä ja alkusyksystä osallistaen henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja asukkaita. Kesän aikana julkaistiin strategiakysely, jonka kanssa "strategian pörrääjäporukka" kiersi kuntien kesätapahtumissa. Asukkailta ja neuvostoilta kysyttiin mitä kuntayhtymän visioluonnos "parasta jokaiselle" tarkoittaa ja mikä heille on kaikkein tärkeintä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Yhteensä 500 vastauksen selväksi kärkikolmikoksi nousivat: nopea pääsy palveluihin, asiakkaan arvostava kohtaaminen sekä henkilökunnan osaaminen ja ammattitaito. Kyselyn tulokset kytkettiin osaksi strategian tavoite- ja mittarityöpajaa, jossa valmisteltiin ehdotus kuntayhtymän strategisista tavoitteista- ja mittareista.

Syyskuussa asukaskehittäjät ja kuntien neuvostojen edustajat kokoontuivat yhteisen pöydän ääreen tutustumaan strategialuonnokseen. Työpajassa pohdittiin millaista hyötyä ja arvoa asukkaat saavat strategisten tavoitteiden toteutuessa.

Vajaa yhdeksän kuukautta kestäneen strategian valmistelun aikana on järjestetty yhteensä 18 strategiatyöpajaa. Lisäksi tietoja on koottu eri tahoilta seitsemän tehtäväksiannon ja kyselyn

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

avulla. Näin strategian valmisteluun on pyritty saamaan mukaan kattavasti asiantuntijuutta sekä näkemyksiä niin luottamushenkilöiltä, henkilöstöltä, asukkailta kuin neuvostoilta. Strategian valmistelusta on viestitty monipuolisesti ja etenemisestä on kerrottu erilaisissa esittely- ja keskustelutilaisuuksissa sekä sähköisillä alustoilla, joiden kautta on haluttu mahdollistaa vuorovaikutuksellinen keskustelu.

Strategian keskeiset elementit

Kuntayhtymän perustehtävä määriteltiin seuraavasti: Palvelutehtävänämme on tukea ja parantaa hyvinvointia ja terveyttä – Sinä olet meille tärkeä.

Toimintaperiaatteet/arvot määriteltiin kolmeen kokonaisuuteen: a) Ihmisen silmin, missä korostuu ihmisen näkökulma, b) Ihmisen kanssa, missä korostuu vuorovaikutuksen näkökulma ja c) Ihmiselle, missä korostuu organisaation näkökulma.

Yhtymästrategian visio vuoteen 2030 on: Parasta jokaiselle. Se tarkoittaa, että ” Haluamme olla parasta asukkaille, henkilöstölle ja yhteistyökumppaneille. Hyvinvointi ja elinvoimaisuus ovat toimintamme ytimessä - meille jokainen on tärkeä”.

Strategian painopisteitä on neljä:

1. Jokainen on tärkeä, minkä ytimessä on hyvinvoiva ihminen ja asiakaskokemus.
2. Elinvoimainen uudistuminen, mikä sisältää laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut sekä tulevaisuutta rakentavat ratkaisut.
3. Voittava joukkue, missä tavoitellaan hyvää työntekijäkokemusta ja yhdessä kehittämistä.
4. Haluttu kumppani, missä korostuu kuntien ja yhtymän ja eri yhteisöjen yhteistyö.

Painopisteille asetettiin 12 strategista tavoitetta. Strategisille tavoitteille määriteltiin alustavat tavoitetasot vuodelle 2025 ja niihin liittyvät mittarit. Kyseiset tavoitetasot 2025 ja mittarit tarkentuvat strategian toteutuksen edetessä strategiakauden aikana.

Strategian seuranta ja arviointi

Strategiaa toteutetaan kuntayhtymässä kokoavilla ja läpileikkaavilla ohjelmilla, jotka sisältävät toteutettavia hankkeita ja projekteja. Ohjelmakokonaisuuksilla varmistetaan, että strategia ohjaa yhtymän toimintaa. Strategian toteutumisen seuranta ja arviointia toteutetaan muun muassa tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, osavuosikatsausten sekä esimerkiksi kehityskeskustelujen kautta.

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Laitinen-Parkkonen, kuntayhtymän johtaja

Yhtymähallitus esittää yhtymävaltuustolle, että se hyväksyy Keski-Uudenmaan sote - kuntayhtymän strategian 2020-2025.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Päätettiin tarkastaa pöytäkirja tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Yhtymävaltuusto 23.10.2019 § 35

Liitteet

1 Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän yhtymästrategia 2020-2025

Ehdotus

Yhtymävaltuusto hyväksyy Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän strategian 2020-2025.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän jäsenkunnat ja kuntayhtymän johtoryhmä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Yhtymähallitus, § 126, 24.09.2019

Yhtymävaltuusto, § 36, 23.10.2019

§ 36

Osavuosisikatsaus 2/2019

KEUDno-2019-1447

Yhtymähallitus, 24.09.2019, § 126

Valmistelijat / lisätiedot:
Sanna Kaukua
sanna.kaukua@keusote.fi
Taluspäällikkö

Kuntayhtymän valtuusto hyväksyi vuoden 2019 talousarvion kokouksessaan 13.12.2018 § 53. Talousarviota on muutettu valtuustossa 27.6.2019 § 21. Talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kolmannesvuosittain yhtymävaltuustolle. Toinen osavuosisikatsaus on laadittu ajalta 1.1.-31.8.2019.

Kuntayhtymän tuotannon ensimmäiset kahdeksan kuukautta ovat olleet työntäyteisiä. Järjestäytyminen uuteen palvelurakenteeseen ja erilaisten tukipalvelujen käynnistäminen ovat edenneet, vaikka keskeneräisyyttä on vielä mm. talouden seurannan toimintamalleissa. Palveluja on pystytty tuottamaan kiitettävästi myös kesäkuukausien aikana.

Uusien toimintamallien käyttöönotto ja parhaiden käytäntöjen löytäminen on alkanut nyt mahdollistua paremmin, kun aiemmin kunnissa tehdyn työn eroavaisuuksia ja kustannuksia on saatu kartoitettua. Kuntayhtymän strategiatyöskentely ja osallisuusohjelma ovat edenneet suunnitellusti. Asiakkuuksien hallinnan toimintamalleja on työstetty eteenpäin ja erikoissairaanhoidon kehittämis- ja ohjausmalli valmistui ja sen käyttöönotosta päätettiin HUS-laajuisesti.

Omassa palvelutuotannossa ei tilinpäätösennusteessa ole arvioitu ylitysuuhkaa kuntayhtymätasolla, mutta erikoissairaanhoidon kustannukset ovat ylittymässä Husin arvion mukaan lähes 10 %. Kuntakohtaiset ennusteet on esitetty osavuosisikatsauksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Laitinen-Parkkonen, kuntayhtymän johtaja

Yhtymähallitus päättää esittää yhtymävaltuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2019 toisen osavuosisikatsauksen ajalta 1.1.-31.8.2019.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Yhtymävaltuusto, 23.10.2019, § 36

Liitteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

1 Osavuositarkastus_2_2019

Ehdotus

Yhtymävaltuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2019 toisen osavuositarkastuksen ajalta 1.1.-31.8.2019.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

jäsenkuntien kirjaamot, johtoryhmä, talouspäälliköt

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 37

Valtuustoaloitteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kunnallisvalitus

§35

Kunnallisvalitusohje

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja valituksen perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun muutettu päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen

Päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusviranomaisen yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin 029 56 42000
Faksi 029 56 42079
sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valituskirjelmään valtakirja. Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä jo aikaisemmin ole toimitettu viranomaiselle

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaisille ennen valitusajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiantuntijalle lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Lisätietoja

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua, joka on hallinto-oikeudessa 260 euroa. Saman lain 5 §:ssä on määräys niistä asioista, joista ei peritä oikeudenkäyntimaksua. Maksua ei myöskään peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§36

Muutoksenhakukielto

Muutoksenhakukielto

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta. Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä

- päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalain 136 §),
- hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista (Hallintolainkäyttölain 5§) tai
- päätöksestä, josta lainsäädännön nojalla ei voi hakea muutosta (lainkohta mainittava erikseen päätöksen perusteluissa).